

Suuri valiokunta

Torstai 22.9.2022 klo 9.00—9.15

Läsnä

1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
 2. varapuheenjohtaja Merja Kyllönen vas
- jäsen Eva Biaudet r
jäsen Ritva Elomaa ps (14 osittain)
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Pia Kauma kok (14 osittain)
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Kimmo Kiljunen sd
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Lulu Ranne ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Iiris Suomela vihr
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
jäsen Anne-Mari Virolainen kok
varajäsen Heikki Autto kok (14 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Arto Pirttilahti kesk
varajäsen Peter Östman kd

Sihteerit

- valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 20 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirja SuVP 45/2022 vp

3. Kokouksen puheenjohtaja

Merkittiin, että kokousta johti 1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä

4. Valtioneuvoston selvitys: Uusi eurooppalainen innovaatio-ohjelma

Valtioneuvoston E-selvitys E 109/2022 vp (A 4)

Liiteasiakirja Uusi eurooppalainen innovaatio-ohjelma

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

5. Valtioneuvoston selvitys: Asetusehdotus Euroopan naapuruusvälineestä ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteesta tuettavia kauden 2014–2020 yhteistyöohjelmia koskevista ja ohjelman täytäntöönpanon häiriöiden vuoksi sovellettavista erityissäännöksistä

Valtioneuvoston E-selvitys E 110/2022 vp (A 5)

Liiteasiakirja Perusmuistio; Asetusehdotus Euroopan naapuruusvälineestä ja Euroopan alueel
3058389_8_0

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Osaajien houkutteleminen EU:hun

Valtioneuvoston E-selvitys E 111/2022 vp (A 6)

Liiteasiakirja Perusmuistio; osaajien houkutteleminen EU:hun

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta sekä Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden ohjesäännön muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 73/2021 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 4/2022 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 6/2022 vp

Valiokunnan lausunto TrVL 1/2022 vp

U-jatkokirjelmä UJ 24/2022 vp (A 7)

Liiteasiakirja U-jatkokirje Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta

Jatkokirjelmä UJ 24/2022 vp - U 73/2021 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti lausuntoa varten perustuslakivaliokuntaan ja liikenne- ja viestintävaliokuntaan jatkokirjelmän.

Pöytäkirja SuVP 45/2022 vp

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten tarkastusvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 24/2022 vp - U 73/2021 vp.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ja direktiiviksi (lainvalvontaviranomaisen rajat ylittävä pääsy sähköiseen todistusaineistoon)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 33/2018 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 18/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 23/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 16/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 16/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 28/2018 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 33/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 36/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 29/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 41/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 42/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 35/2018 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 44/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 53/2020 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 6/2021 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 2/2021 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 7/2021 vp
U-jatkokirjelmä UJ 17/2022 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi lakivaliokunnan kannanoton: Lakivaliokunta viittaa asiasta aiemmin lausumaansa (LaVL 2/2021 vp – U 33/2018 vp) eikä ryhdy asiassa enempään toimenpiteisiin.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 101/2022 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkista osallistumista harjoittavien henkilöiden suojelemisesta ilmeisen perusteettomilta tai aiheettomilta kanteilta (”strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet”)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2022 vp

Valiokunnan lausunto LaVL 23/2022 vp

Lakivaliokunnan lausunto LaVL 23/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 102/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautu- missuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten 2021/1060, 2021/2115, direktiivin 2003/87/EY ja päätöksen KOM(2022) 231 muuttamisesta (REPowerEU:n rahoitus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 62/2022 vp

Valtioneuvoston E-selvitys E 76/2022 vp
U-jatkokirjelmä UJ 23/2022 vp

Pöytäkirja SuVP 45/2022 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 35/2022 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 35/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan kannanoton: Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin perusteltuna ehdotusta, joka antaa jäsenmaille mahdollisuuden siirtää oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja Brexit-mukautusvarauksen määrärahoja REPowerEU-toimien rahoitukseen. Mitä tulee uutta rahoitusta ja allokatioavaimia koskeviin ehdotuksiin, puheenjohtajamaa ei ole vielä antanut niitä koskevaa kompromissiehdotusta, ja kannanotto on sen vuoksi hyvin alustava. Valiokunta tukee valtioneuvoston linjauksia ja suhtautuu valtioneuvoston tavoin erittäin varauksellisesti uuden rahoituksen kohdistamiseen REPowerEU-hankkeisiin. Valiokunta korostaa lausunnossaan VaVL 13/2022 vp esille tuotuja painotuksia ja pitää tärkeänä, että ratkaisut eivät vaaranna päästökaupparakennan vakautta ja uskottavuutta, eivätkä ole Suomelle epäoikeudenmukaisia. (UJ 23/2022 vp)

Puheenvuoron käyttivät edustajat Koskinen, Kyllönen ja Biaudet. Tämän jälkeen pohjaesitykseksi todettiin: Valiokunta yhtyy talousvaliokunnan lausunnon ja valtiovarainvaliokunnan kannanoton mukaisin painotuksin.

Edustaja Ranne edustaja Essayahin kannattamana teki seuraavan vastaehdotuksen: Ehdotus on osa laajaa REPowerEU-pakettia. Osana tätä kokonaisuutta komissio on antanut asetusehdotuksen REPowerEU:n rahoituksen kanavoimiseksi elpymis- ja palautumistukivälineen, eli RRF:n kautta. EU:n tavoite irrottautua venäläisestä energiasta on kannatettava ja tärkeä. On kuitenkin enemmän kuin kyseenalaista, että elpymis- ja palautumistukivälinettä (RRF) käytettäisiin muuhun kuin mihin väline on alun perin luotu. Komission ehdotuksesta muodostuu vaikutelma, että se pyrkii määräämään yhden jäsenmaan maksamaan toisen jäsenmaan energiapolitiittiset virheet ja energiauudistukset. Ehdotuksen peruslähtökohdat ja oikeudelliset ongelmat ovat pitkälti samankaltaisia kuin alkuperäisen elpymis- ja palautumistukivälineen (RFF) ongelmakohdat, koska REPowerEU-ehdotuksen mukainen rahoitus toteutettaisiin elpymis- ja palautumistukivälineen kautta. Koheesiopolitiikan ja elpymisvälineen käyttöalan laajentaminen rikkoo tarkkarajaisuuden kriteereitä. Lisäksi se on omiaan tekemään järjestelystä pysyväluontoisen, mikä olisi ristiriidassa eduskunnan kannanottojen kanssa. Ehdotuksen perustavanlaatuiset ongelmat eivät poistu luomalla uusia laskentatapoja tai hakemalla uusia rahoituskanavia. Siten oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) tai brexit-mukautusvarauksesta tehdyt siirrot eivät ole ratkaise ongelmaa. On myös huomattava, että rahoitustuki ei myöskään välttämättä kohdennu tarkoituksenmukaisesti, vaan tuilla saatetaan esimerkiksi pitää fossiilisen energian hinta matalalla tasolla. Tässä mielessä etukäteen jaetut tuet saattavat lisätä moraalikatoa. Nyt arvioitavassa jatkokirjelmässä valtioneuvosto on todennut olevansa valmis tarkastelemaan ehdotettuun uuteen rahoitukseen sovellettavan jakoavaimen muuttamista suhteessa voimassa olevaan RRF-asetuksessa esitettyyn jakoavaimeen. Voimassa olevan RRF-asetuksen allokatioavaimen perusteissa eivät näy REPowerEU-tavoitteet Venäjän fossiilisesta energiasta irtautumiseksi. On hyvin huolestuttavaa ja ongelmallista, että kirjelmän perusteella jäävät avoimeksi sekä Suomen allokatioavainta koskevat neuvottelutavoitteet että Suomen kanta kirjelmässä esitettyihin kompromissivaihtoehtoihin. Lisäksi toistuva vaikutusarvioiden puu-

Pöytäkirja SuVP 45/2022 vp

te johtaa herkästi Suomelle epäedullisiin ratkaisuihin isojen jäsenmaiden huolehtiessa omista eduistaan. Edellä olevan perusteella suuri valiokunta ei hyväksy komission asetu-
sehdotusta REPowerEU:n rahoituksen kanavoimiseksi elpymis- ja palautumistukiväli-
neen kautta ja edellyttää valtioneuvostoa hylkäämään komission asetusehdotuksen..

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 17 - 5.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 103/2022 vp: Valiokunta yhtyy talous-
valiokunnan lausunnon ja valtiovarainvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvos-
ton kantaan.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n tekstiilistrategiasta

Valtioneuvoston E-selvitys E 67/2022 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 37/2022 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 37/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

12. Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 69/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi lakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. U 69/2022 vp

13. Muut asiat

-Matkat ja vierailut:

- Interparliamentary Conference on Stability, Economic Coordination and Governance -
IPC SECG eli Art. 13 konferenssi 9.–11.10.2022, Praha, Tšekki, Kokoonpano (2+2+2), Il-
moittautuneet: TaV (-), VaV ed Vähämäki, ed Sankelo, SuV ed. Pirttilahti ja Autto

- Madrid su-ti 16.-18.10. Ilmoittautuneet: pj Hassi, 1. vpj Mäkelä, ed. Heikki Autto, ed.
Sari Essayah, ed Pia Kauma, ed. Johannes Koskinen, ed. Suna Kymäläinen, ed. Jouni
Ovaska, ed. Sinuhe Wallinheimo ja ed. Anne-Mari Virolainen. Ilmoittautumiset: suuri.va-
liokunta@eduskunta.fi tai valiokuntaneuvokset. Delegaatio vahvistetaan perjantaina
23.9.2022.

- COSAC täysistunto su 13.–ti 15.11.2022, Praha, Tšekki, kokoonpano 6 edustajaa, Ilmoit-
tautuneet: pj Hassi, ed. Simula, ed al-Tae

- Tukholma 21.11.2022 ja Ahvenanmaa 22.11.2022. Ilmoittautuneet puheenjohtaja Hassi,
ed. Ovaska, ed. Holopainen ja ed. Biaudet. Ahvenanmaan osuuteen ilmoittautuneet: ed.

Pöytäkirja SuVP 45/2022 vp

Löfström ja ed. Hopsu. Ilmoittautumiset: suuri.valiokunta@eduskunta.fi tai valiokuntaneuvokset. SuV:n työjaosto päättää tarvittaessa lopullisen valtuuskunnan kokoonpanon.

- Suomen Pankki torstaina 24.11.2022 klo 17.30

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 23.9.2022 klo 13.30, etäkokous

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö